

Remissyttrande

Datum 2025-02-25

Diarienummer RS 2024-05168

Ert diarienummer LI2024/01634

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige

Sammanfattning

Västra Götalandsregionen (VGR) ställer sig i huvudsak positiv till rapporten, dess inriktning och förslag. VGR har kommenterat framför allt de delar av utredningen som berör regioner och regioners roll i kommande utveckling av området samt på begäran fokuserat på kapitel 9, förslag 3 och 10.

VGR anser att det finns en del områden i utredningen som skulle behöva förtydligas gällande framför allt rollfördelning, ansvar, samarbetsformer, finansiering, samt kunskapshöjning. Dessa är belysta nedan.

Kapitel 4: Rollfördelning, ansvar och samarbetsformer

VGR instämmer inte i formuleringen i avsnitt 4.1.15 att regionen inte har en roll i utvecklingen av drönarverksamhet, samt att kommande roll enbart handlar om persontransporter med drönare. I avsnitt 4.1.14 nämns samtidigt att både kommuner och regioner har en avgörande roll när det gäller kommunal och regional planering i stads- och glesbygdsområden för att säkerställa infrastruktur för drönartrafik. Där nämns även att både kommuner och regioner har en roll att involvera och informera medborgare för att implementera infrastrukturen på ett accepterat sätt. I stycke 9.11 pekas också regionerna ut som både ansvariga och viktiga aktörer när det gäller samråd för införande av u-space.

VGR har det regionala utvecklingsansvaret, ansvar för hälso- och sjukvård, infrastrukturfrågor samt kollektivtrafik vilka är avgörande för en hållbar och samordnad drönarverksamhet där samhällsnytta skapas och omhändertas. Regionen har god kunskap och insyn kring viktiga behov och förutsättningar för att nyttja tekniken och skapa förutsättningar för den, och frågan kring drönare bör integreras i samhällsplanering samt i lämpliga regionala styrdokument som till exempel regional utvecklingsstrategi.

Kapitel 9, förslag 3: Nya samarbeten och arbetssätt

I förslag 3 föreslås att berörda myndigheter bör söka att klarlägga sin roll och söka samarbeten inom den, samt att regeringen eventuellt bör tydliggöra vissa myndigheters uppdrag. VGR ser positivt på detta, och tror det är nödvändigt att i synnerhet söka och etablera nya samarbetsformer mellan myndigheter, såsom mellan till exempel Transportstyrelsen och kommuner och regioner för att skapa förutsättningar för införande av drönarteknik. VGR anser att kommuners och regioners ansvarsfördelning liksom mandat och roller bör förtydligas. Framför allt regionernas roll bör förtydligas då VGR anser att de har en viktig roll i kommande utveckling. VGR föreslår därför en fördjupad utredning av hur regionernas roll och inflytande ska se ut.

Kapitel 9, förslag 4 och 5: Utvecklingen fordrar resurser och rätt förutsättningar

Utvecklingen inom drömarområdet sker snabbt, och det finns i rapporten ett antal bra förslag för hur drömarbranschen ska kunna utvecklas vidare. VGR anser det vara av största vikt att den statliga finansieringen ökar, både till de myndigheter som ska hantera tillstånd och så vidare och i form av riktade medel mot offentliga aktörer, såsom kommuner och regioner, för att etablera riktning, bygga kunskap och hantera sina respektive uppdrag inom drömarområdet. VGR ser därmed positivt på förslag 4 att regeringen bör besluta hur det offentliga åtagandet ska se ut och finansieras, samt förslag 5 att regeringen bör tillse att de offentliga aktörerna som har uppdrag kopplat till drönare tilldelas nödvändiga resurser för att hantera uppdrag inom området.

Kapitel 9, förslag 10: Kunskapshöjning

I rapporten, förslag nr 10, föreslås att myndigheter, kommuner, regioner, länsstyrelser och privata aktörer bör analysera och fastställa sin roll samt skapa sig god kunskap i frågor som rör drönare och de regler som styr användandet. VGR anser att det finns en del oklarheter i förslaget kopplat till respektive aktör. I stället för att varje aktör ska analysera och fastställa sin egen roll, borde det i framtiden av rapporten ha samverkats fram hur rollfördelningen ser/ska se ut. VGR ser därför att detta behöver utredas vidare.

Kapitel 9, förslag 19: Kommuners möjlighet att påverka upprättande av U-space-lufttrum

VGR är positiva till förslag 19 där det föreslås att Sveriges regioner av regeringen bör tilldelas mandat att hålla samman lokala och regionala samråd vid upprättande av U-space-lufttrum. Detta förslag passar väl in i VGRs roll att koordinera regional samverkan.

Övrig synpunkt

VGR anser att Sverige genom Transportstyrelsen måste ta initiativ till andra lösningar än U-space för att möjliggöra drömarflygning utom synhåll. Regeringen bör därför ge Transportstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag på en enklare form av lösning, som finns tillgänglig i hela landet och ger elektronisk synlighet av drönarna och säker integration av bemannad och obemannad luftfart. Det finns fortfarande en otydlighet i vem som ska finansiera lufttrumsområden såsom U-space eller alternativ till U-space. Det behöver till andra lösningar i områden som inte bär sig kommersiellt men genererar stor samhällsnytta. VGR ser risker att samhällsnyttan uteblir ifall det inte finns utrymme för flygningar utanför u-space områden. Det kan till exempel uppstå behov i glesbygd eller i akuta situationer där flygområdet kan variera eller uppstå plötsligt.

Regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Helén Eliasson
Regionstyrelsens ordförande

Håkan Sandahl
Regiondirektör

